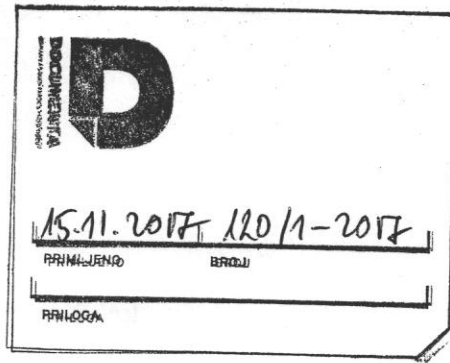

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U SPLITU

K-RZ-2/11

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Županijski sud u Splitu, Posebni odjel za postupanje u predmetima ratnih zločina, u vijeću sastavljenom od sudaca ovog suda Bruna Kleina kao predsjednika vijeća, te Marice Šćepanović i Davora Svaline kao članova vijeća, uz sudjelovanje Lade Roje kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv okrivljenih pod 1. Ante Babca i pod 2. Miše Jakovljevića, zbog kaznenog djela iz čl. 122. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 53/91, 39/92, 91/92, 31/93, 35/93, 108/95, 16/96, 28/96 – dalje u tekstu: OKZ RH), povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Splitu br. K-DO-109/11, preuzete od ŽDO-a Šibenik br. K-DO-16/02 od 14. lipnja 2011. g., nakon javno održane rasprave dana 17. rujna 2014. g., u nazočnosti okrivljenika pod 1. Ante Babca i njegovog branitelja Frane Baice, odvjetnika u Šibeniku, te okrivljenika pod 2. Miše Jakovljevića i njegova branitelja Mladena Klarića, odvjetnika u Šibeniku, zatim punomoćnika oštećenika Petra Bačića, odvjetnika u Splitu, te zamjenice Županijskog državnog odvjetnika u Splitu, Sande Pavlović Lučić po posebnom rješenju, dana 18. rujna 2014. g., objavio je i

presudio je:

Okrivljeni pod **1. ANTE BABCA**

si
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

2. MIŠO JAKOVLJIĆ
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

krivi su

što su dana 23. lipnja 1992. u poslijepodnevним satima u Nos Kaliku, okr. Ante Babac u svojstvu zapovjednika desetine vojnih policajaca Vojne policije Šibenik, koja je imala zadatak sprovesti i vršiti osiguranje grupe od 12 ratnih zarobljenika koji su trebali izvršiti asanaciju terena na oslobođenom području Miljevaca, a okr. Mišo Jakovljević kao pripadnik te desetine vojnih policajaca, po povratku sa asanacije terena s navedenom grupom ratnih zarobljenika i dolaskom do pristaništa gdje su čekali prijevoz, protivno čl. 3. st. 1. toč. 1.a Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. i čl. 44. Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije iz 1977. (Protokol I), okr. Ante Babac u jednom trenutku prema ratnom zarobljeniku Miroslavu Subotiću iz pištolja marke TT ispalio više hitaca, te je ovaj od zadobivene strijelne ozljede pao na tlo i ostao ležati, da bi mu potom pristupio okr. Mišo Jakovljević i iz automatske puške ispalio hitac u glavu, od kojih ozljeda je Miroslav Subotić na mjestu preminuo,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava ubili ratnog zarobljenika,

čime su počinili kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratni zločin protiv ratnih zarobljenika, djelo označeno i kažnjivo po čl. 122. OKZ RH.

Stoga se okrivljeni pod 1/ Ante Babac i pod 2/ Mišo Jakovljević, temeljem čl. 122. OKZ RH u svezi s čl. 38. i čl. 39. st. 1. toč. 1. OKZ RH,

o s u đ u j u

onaj pod 1/ Ante Babac

na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i 8 (osam) mjeseci

onaj pod 2/ Mišo Jakovljević

na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine

Temeljem čl. 45. OKZ RH okrivljenima pod 1/ Ante Babacu i pod 2/ Miši Jakovljeviću u izrečene kazne zatvora uračunava se i vrijeme provedeno u pritvoru i to obojici od 20. ožujka 2002. do 09. travnja 2002. godine.

Temeljem čl. 148. st. 1. i 3. u svezi s čl. 145. st. 2. toč. 1. i 6. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – Odluka Ustavnog suda, 143/12 i 56/13 – u daljnjem tekstu: ZKP/08), okrivljeni pod 1/ Ante Babac i pod 2/ Mišo Jakovljević dužni su naknaditi troškove kaznenog postupka i to na ime nagrade i troška stalnih sudskih vještaka iznos od 18.564,03 kune, na ime nagrade i troška stalnih sudskih

tumača iznos od 2.534,38 kuna, kao i troškove svjedoka u iznosu od 1.870,00 kuna, na način da će svaki od okrivljenika platiti polovicu navedenih iznosa, tako da okrivljenik pod 1/ Ante Babac ima platiti iznos od 11.484,20 kuna, a okrivljenik pod 2/ Mišo Jakovljević također iznos od 11.484,20 kuna, te svaki od okrivljenika pod 1/ i pod 2/ i paušalni iznos od po 2.000,00 kuna.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Šibeniku podiglo je optužnicu br. K-DO- 16/02 od 14. lipnja 2011. g. pred Županijskim sudom u Šibeniku protiv okrivljenika pod 1. Ante Babca i pod 2. Miše Jakovljevića zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZ RH.

Rješenjem predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske br. Su- IV- 933/11 od 15. lipnja 2011. g., odlučeno je kako se prihvaća prijedlog Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske i daje suglasnost da se u navedenom kaznenom predmetu zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika postupak vodi pred Županijskim sudom u Splitu, kao stvarno i mjesno nadležnim sudom.

Rješenjem Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske od 04. lipnja 2012. g. (list 265 spisa) i 06. lipnja 2014. g. (list 398 spisa) odlučeno je da će Sanda Pavlović Lučić, zamjenica Županijskog državnog odvjetnika u Šibeniku, obavljati poslove zamjenice županijskog državnog odvjetnika u Županijskom državnom odvjetništvu u Splitu, u predmetu sada pod br. K-DO- 109/11, protiv okrivljenika Ante Babca i Miše Jakovljevića zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZ RH.

Glavna rasprava započela je po odredbama Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" br. 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02, 143/02, 62/03 –pročišćeni tekst i 115/06 – dalje u tekstu : ZKP/97) i stiglo se do pred kraj dokaznog postupka, te je spis dostavljen stalnom sudskom vještaku sudske psihijatrije radi ocjene ubrojivosti okrivljenika u vrijeme počinjenja kaznenog djela. Kako su protekla više od dva mjeseca nakon zadnje glavne rasprave, a u međuvremenu je Kazneni odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske, dana 29. svibnja 2014. g. donio pravno shvaćanje da će se kazneni postupci koji su pokrenuti po odredbama ZKP/97, a u kojima nije donesena prvostupanjska presuda, nastaviti po odredbama ZKP/08, trebalo je raspravu nastaviti upravo sukladno navedenom pravnom shvaćanju.

Na raspravi od 17. rujna 2014. g. utvrđeno je kako je ranije glavna rasprava došla do pred kraj dokaznog postupka, te da su okrivljenici ranije upozoreni sukladno zakonu i poučeni o svojim pravima, kako pred istražnim sucem, tako i na glavnoj raspravi nakon čitanja optužnice, što su okrivljenici pod 1. i pod 2. i potvrdili.

Punomoćnik oštećenih izjavio je da u ovom postupku neće postavljati imovinsko pravni zahtjev, već da će to učiniti u posebnoj parnici.

Pozvane od strane predsjednika vijeća, stranke su suglasno izjavile da nemaju potrebe za uvodnim govorima.

Tijekom dokaznog postupka ispitan je stalni sudski vještak sudske psihijatrije prof. dr. sc. Goran Dodig (list 400 spisa).

U dokazne svrhe pregledani su i pročitani zapisnik o ekshumaciji (list 19-21 spisa), te fotodokumentacija očevida (list 22-25 spisa), spisak zarobljenih neprijateljskih vojnika po Vojnoj policiji od 22.06.1992. (list 26-29 spisa), izvješće zapovjedništvu 72. bojne VP (list 30-31 spisa), preslik knjige dežurstva (list 34-37 spisa), dostavljanje obavijesti po Upravi Vojne policije međunarodnom komitetu Crvenog križa (list 50-53 spisa), izjava Roberta Nimca (list 49), zapisnik o ekshumaciji od 1. rujna 1992. (list 58-59 spisa) s fotodokumentacijom očevida (list 60-63 spisa),

Suglasnošću stranaka pročitani su iskazi svjedoka Gojka Živkovića (list 164 i 281 spisa), Marija Barišića (list 126, 237 i 282 spisa), Mira Petkovića (list 128 i 282 spisa), Zvonimira Cigića (list 130 i 283 spisa), Francoisa Badurine (list 134 i 283 spisa), Branka Baice (list 136, Aljoše Gulina (list 137), Paška Abramovića (list 138), Tomislava Mrkovića (list 140 i 285 spisa), Damira Boršića (list 141 spisa), Roberta Nimca (list 142 i 286 spisa), Ivica Livaje (list 143 spisa), kao i što su pregledani i pročitani zapisnik o ekshumaciji od 22. svibnja 2002.(list 151-154 spisa), kombinirano sudsko medicinsko i balističko vještačenje stalnih sudskim vještaka Damira Čatipovića i Dušana Zečevića (list 162-166 spisa), iskaz svjedoka Nikole Nadoveze (list 193 i 320 spisa), Stevana Čuka (list 216-225 spisa), Miroslava Bačića (list 229 i 285 spisa), Darka Milkovića list (233 i 345 spisa).

Nadalje, pročitani su podatak Službe za opću upravu, Ispostave Trogir o činjenici smrti za Ivicu Livaju (list 269 spisa).

Suglasnošću stranaka pročitani su iskazi stalnog sudskog vještaka prof. Dušana Zečevića (list 288 i 289 spisa), te su pregledani i pročitani fotodokumentacija očevida (list 288- 306 spisa), zapisnik o utvrđivanju identiteta svjedoka Nikole Nadoveze, dostavljen od strane Višeg suda u Beogradu (list 335-342 spisa).

Pregledani su i pročitani liječnička dokumentacija i dokumenti vezani za ratni put za okrivljenika pod 1. Antu Babca (list 347- 370 spisa), te nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka prof.dr.sc. Gorana Dodiga za okr. pod 1. Antu Babca (list 379-385 spisa) i za okr. pod 2. Mišu Jakovljevića (list 387-389 spisa).

Na koncu pročitani su izvadci iz kaznene evidencije za okrivljene pod 1. i 2. (list 271 i 273 spisa).

S obzirom da stranke nisu imale daljnjih dokaznih prijedloga, na kraju dokaznog postupka ispitan su okrivljenici pod 1. Ante Babac i pod 2. Mišo Jakovljević.

Okrivljeni pod 1. Ante Babac, na raspravi od 17. rujna 2014., kazao je kako ostaje kod svoje obrane dane pred istražnim sucem (list 112 spisa), te mu je ista pročitana.

Pred istražnim sucem okrivljenik pod 1. Ante Babac kazao je da djelo nije počinio, te da je od prvog dana u Hrvatskoj vojsci i to uglavnom u postrojbama Vojne policije gdje je dobio i čin poručnika. Nadalje, kazao je da je uznemiren i u posebnom psihičkom stanju, da mu se znoje ruke i da zbog toga ne može uopće govoriti osim onog što je prije kazao, te da ne želi odgovarati na postavljena pitanja.

Na raspravi (list 402 spisa), okrivljenik pod 1. Ante Babac dodatno je kazao kako se samo sjeća tog Nos Kalika i grupe ljudi, te da mu se čini da se radilo o nekom pristaništu. On da jest pucao, ali da se ničega ne sjeća, te da su granate padale cijeli dan i da su oni imali neke zarobljenike, ali da ne zna zbog čega i da samo zna da su ih morali voditi natrag. Dalje je kazao kako se ne osjeća krivim i da nikog nije ubio. Ni danas da se ne osjeća dobro, odnosno da osjeća strah koji se uvukao u njega. U postrojbama Hrvatske vojske da je bio do kraja i da je sudjelovao u svim završnim akcijama 1995. g..

Inače njegovo životno stanje da i nije baš ponajbolje jer se supruga s njim nije slagala, a prije dvije godine da je otišla od kuće i rastava braka da je pokrenuta. Starija kćerka kojoj je 20 godina da živi s njim, a mlađa da je otišla kod matere. Što se tiče zdravlja da se ne da, ali tegoba da ima i svaka tri mjeseca da ide na kontrolu, ali da se mora boriti radi djece i poslova kod kuće koje mora obavljati.

Izjavio je da nikada ne bi mogao ubiti čovjeka, a Srbi da su bili u zatvoru i da ih je znao počastiti kavom i ručkom jer da su oni dolazili u vojarnu čistiti njihove prostore, pa da su se tako i zbližili. U to vrijeme da su dužili od oružja automatske puške, a on da je dužio i pištolj, ali da se ne može sjetiti koji je to pištolj bio. Isto tako da se ne sjeća tko je od njegovih kolega bio s njim i da se ne sjeća tko ga je poslao na taj zadatak koji se povezuje s inkriminiranim događajem. Izvješća da su se uvijek pisala povodom određenih događaja i zadaća, ali da se on ne može sjetiti je li on i o ovom događaju napisao izvješće. Upitan može li komentirati izjave svjedoka tijekom dokaznog postupka u odnosu na inkriminirani događaj i to posebice Francois Badurine, Gojka Živkovića, Mira Petkovića, Zvonimira Cigića, Tomislava Mrkovića i Marija Barišića, koji ga na određeni način terete, izjavio je da se sjeća da je pucao, ali da se ne može sjetiti gdje i na koji način, niti detalja događaja.

Okrivljeni pod 2. Mišo Jakovljević, na raspravi od 17. rujna 2014., ostao je kod svoje obrane koju je dao pred policijom u nazočnosti branitelja (list 17 i 18 spisa), te pred istražnim sucem (list 65 spisa), kazavši kako ništa posebno ne bi imao za nadodati, pa je njegova obrana pročitana.

Iznoseći svoju obranu pred policijom u nazočnosti branitelja i pred istražnim sucem, okrivljeni pod 2. Mišo Jakovljević kazao je kako nikad nije čuo za Miroslava Subotića niti da ga je poznavao, a jedino što mu je poznato da je za vrijeme vojne akcije na Miljevcima jedan zarobljenik za vrijeme te vojne akcije, dok su padale granate na prvoj crti bojišnice, pokušao pobjeći i da je prilikom pokušaja bijega iz vatrenog oružja ubijen. Osobno da on nije pucao, niti mu je poznato tko je pucao u zarobljenika, te kako se zvao poginuli zarobljenik. Njegova saznanja o tom događaju da potječu po pričanju njegovih suboraca. Nadalje, da su vojni policajci uvijek bili zajedno, ne samo kada su sudjelovali u akcijama već i nakon dovršenih akcija, kada se vršila asanacija terena. Također je kazao da se ne sjeća imena svojih suboraca jer da je od toga prošlo desetak godina.

Na raspravi (list 402/2 spisa), okrivljenik pod 2. Mišo Jakovljević kazao je da je njegovo zdravstveno stanje više-manje dobro, da ima migrene kao posljedice rata i da pije lijekove, da je njegova familija također dobro. Supruga da mu je trudna i da ubrzo ima roditi i da će to biti njihovo drugo dijete, a što se tiče poslova da je situacija malo teža zbog krize.

Ponovio je da se ne može sjetiti detalja tog dana kada su išli radi asanacije terena i da je negdje polovinom tog dana u blizini kamiona na kojem je on bio, a kojim su skupljali mrtve, pala granata i da se sjeća kako nije mogao samostalno hodati, a da se ničeg drugog ne

sjeća. Nakon tog događaja s granatom da je išao kod doktora u vojarnu, ali da mu je kazano da je to privremeno i ako bude pogoršanja da dođe za tri dana. On da nije smatrao da mu treba dokument u odnosu na taj događaj, a osim toga da je imao i geler u oku, ali da ništa nije tražio, te da ne traži mirovinu već da opet samostalno radi.

Upitan za komentar svjedočenja Gojka Živkovića koji ga je jedini izravno teretio, okrivljenik pod 2. Mišo Jakovljević kazao je da ne zna što bi rekao kad mu se spominje svjedočenje Gojka Živkovića.

Poslije ispitivanja okrivljenika pod 1. i pod 2., stranke nisu imale daljnjih dokaznih prijedloga.

Nakon ovako provedenog postupka sud smatra nedvojbeno utvrđenim kako su okrivljenici pod 1. Ante Babac i pod 2. Mišo Jakovljević počinili kazneno djelo koje im je stavljeno na teret, a kako je to činjenično i pravno opisano i označeno u izreci ove presude.

Nakon dovršenog dokaznog postupka i zaključene rasprave, sud je izvršio manju korekciju činjeničnog opisa kaznenog djela na način da je u jedanaestom retku, umjesto riječi „poluautomatske puške“ sada precizirao i naveo „automatske puške“. Naime, i svjedok Gojko Živković na raspravi (list 281/II) i okrivljeni pod 1. Ante Babac, također na raspravi (list 402/II), kazali su kako su od dugog oružja tada dužili automatsku pušku.

Neprijeporno je kako je inkriminirano vrijeme, dakle, 23. lipnja 1992. g. bilo ratno vrijeme, odnosno vrijeme oslobodilačkog Domovinskog rata i agresije na Republiku Hrvatsku, te da se netom radilo o oslobodilačkoj akciji na području Miljevacu kod Šibenika. Nadalje je neprijeporno da je grupa od 12 ratnih zarobljenika trebala izvršiti asanaciju terena na oslobođenom području Miljevacu, u pratnji vojnih policajaca Vojne policije Šibenik jer to proizlazi iz iskaza svjedoka, a isto tako i iz spiska Vojne policije Šibenik (list 26 do 29 spisa), te da je upravo jedan od zarobljenika bio Miroslav Subotić, rođen 1935. g. Također, neprijeporno je da se u blizini Nos Kalika i pristaništa na rijeci Krki dogodila nasilna smrt, odnosno da je ubijen upravo ratni zarobljenik Miroslav Subotić, što proizlazi iz iskaza svjedoka, te posebice i zapisnika o ekshumaciji od 01. rujna 1992. g. (list 58 do 59 spisa) s fotodokumentacijom očevida (list 60 do 63 spisa), a koja ekshumacija je obavljena upravo na tom lokalitetu pristaništa u Nos Kaliku. Iz iskaza svjedoka vojnih policajaca Vojne policije Šibenik, a posebice njenog tadašnjeg zapovjednika Zvonimira Cigića, proizlazi da je neprijeporno kako su Ante Babac i to u svojstvu zapovjednika desetine vojnih policajaca, odnosno Mišo Jakovljević kao pripadnik te desetine vojnih policajaca, bili upravo tada i tog dana na području Nos Kalika i Miljevacu, na način da su vodili i pratili grupu od 12 ratnih zarobljenika, zajedno s kojima su trebali izvršiti asanaciju terena.

Ono što je bilo prijeporno jest tko je pucao u ratnog zarobljenika Miroslava Subotića i tko je baš nanio smrtonosne ozljede navedenom ratnom zarobljeniku.

Okrivljenici pod 1. i pod 2. nisu se smatrali krivima, a u svojim obranama negirali su počinjenje kaznenog djela koje im je stavljeno na teret, de facto na način da se nisu sjećali detalja. Okrivljenik pod 2. Mišo Jakovljević tek je na kraju spomenuo da je navodno tog dana u blizini kamiona na kojem je on bio, a kojim su skupljali mrtve, pala granata i da se sjeća kako nije mogao samostalno hodati, pa da je zbog toga povraćao. Međutim, takav događaj niti jedan svjedok nije naveo, niti je okrivljenik pod 2. Mišo Jakovljević bilo kojem svjedoku postavio pitanje u tom smislu.

Stoga, obrane okrivljenika pod 1. i pod 2. sud nije prihvatio kao vjerodostojne, već usmjerene u pravcu otklona svoje kaznenopravne odgovornosti.

Svjedoci, tada ratni zarobljenici Nikola Nadoveza i Stevan Ćuk, svoje iskaze su dali na listu 193 i 320, odnosno 216 do 225 spisa i neprijeporno je kako su vidjeli ubojstvo ratnog zarobljenika Miroslava Subotića, upravo na prostoru pristaništa u Nos Kaliku, nakon asanacije terena Miljevac. Kako je stalni sudski vještak sudske psihijatrije na raspravi kazao (list 400 spisa), očito je da su i svjedoci i okrivljenici tada bili pod određenim stresom i posebnim psihičkim stanjem, pa da se svih detalja ne mogu sjetiti. Međutim, svjedok Nikola Nadoveza prvotno je sumnjičio za ubojstvo Miroslava Subotića vojnog policajca Gojka Živkovića, dok svjedok Zoran Ćuk nije mogao imenovati počinitelja kaznenog djela. Svjedok Nikola Nadoveza, u svom drugom iskazu na listu 320 spisa, demantirao je da bi kao počinitelja kaznenog djela prepoznao upravo Gojka Živkovića, a njegov iskaz svakako treba promatrati u kontekstu iskaza svjedoka Marija Barišića, vojnog policajca VP Šibenik. Naime, svjedok Barišić je također kazao, u svom prvom iskazu na listu 126 spisa, da mu je svjedok Nadoveza tvrdio da je Miroslava Subotića ubio Živković, međutim, u ponovljenom iskazu na listu 237 spisa, a posebice na raspravi, na listu 282 spisa, svjedok Marijo Barišić opisao je kako je spominjao neka imena tada svjedoku Nikoli Nadovezi i da je ovaj samo kimnuo glavom, a Barišić je posebice opisao kako je naknadno i od zapovjednika Cigića i vojnog policajca Nimca saznao da je na Miroslava Subotića iz pištolja pucao upravo okrivljeni Ante Babac.

Uz svjedoka Marija Barišića, posredna saznanja o događaju i počiniteljima imali su vojni policajci Miro Petković (list 128 i 282 spisa), te tada zapovjednik Vojne policije Šibenik Zvonimir Cigić (list 130 i 283 spisa). Ostali svjedoci bili su članovi desetine vojnih policajaca i neki su neposredno vidjeli što se dogodilo, a neki su čuli, ali nisu vidjeli, pa ih možemo smatrati posrednim svjedocima, no svakako s posebnim značajem jer su bili dio desetine vojnih policajaca. Dakle, neposredni svjedoci su vojni policajci i pripadnici desetine Gojko Živković i Francois Badurina, dok su pripadnici iste postrojbe Tomislav Mrković i Miroslav Bačić, na određeni način posredni svjedoci.

Ovdje treba naglasiti kako se svjedok Gojko Živković očito, a po kazivanju drugih svjedoka (Petković, Barišić), prvotno hvalio kako je on ubio ratnog zarobljenika, ali je jasno, kad je došlo do formalnog procesuiranja ovog kaznenog djela, da je istom itekako bilo stalo do istine. Nadalje, nakon inkriminiranog događaja, a s obzirom na postojeći popis ratnih zarobljenika, događaj je trebalo prijaviti zapovjedniku Cigiću, što je i učinjeno, tako da je od iznimne važnosti iskazivanje Zvonimira Cigića kao tadašnjeg zapovjednika Vojne policije Šibenik. Dakle, nakon prijavljenog događaja, a posebice nakon pokretanja kaznenog postupka, unutar desetine vojnih policajaca Vojne policije Šibenik koji su tog inkriminiranog dana postupali, trebalo je razriješiti njima neugodnu situaciju i kazati ono što se zaista dogodilo, odnosno netko je trebao odgovarati i to upravo onaj koji je djelo počinio. Iz iskazivanja vojnih policajaca proizlazi da se oni ne optužuju međusobno, već ili su neki vidjeli što se dogodilo ili neki to na određeni način prešućuju kao da nisu vidjeli nego da su samo nešto čuli. Stoga, upravo iz iskaza svjedoka vojnih policajaca, bilo neposrednih ili posrednih, proizlazi kako su navedeno kazneno djelo počinili baš Ante Babac kao zapovjednik te desetine koji je tada dužio pištolj kao naoružanje, odnosno Mišo Jakovljević kao član te desetine vojnih policajaca koji je kao i ostali dužio automatsku pušku. Svjedok, vojni policajac Gojko Živković (list 125 spisa), kazao je da je zapovjednik desetine Ante Babac tada dužio baš pištolj TT 7,62 mm.

Isti svjedok Gojko Živković, u svom iskazu (list 124 i 281 spisa), kazao je da se nalazio na začelju kolone kada je začuo pucnje iz pištolja i da je tad pričao s Miroslavom Bačićem vojnim policajcem koji je bio uz njega i tada još nije mogao vidjeti što se događa. Međutim, kad je došao na jednu blagu uzbrdicu da je on mogao vidjeti ostali dio kolone ispred sebe te da je okrivljeni Babac bio ispred te grupe i na udaljenosti od petnaestak metara ispred jednog zarobljenika i da je tada opet vidio da okrivljeni Babac iz pištolja, s te udaljenosti puca na tog zarobljenika. Odmah nakon tog pucnja da je zarobljenik pao na tlo, a u jednom trenutku da se iz grupe izdvojio Mišo Jakovljević, da je prošao pored Babca i došao u neposrednu blizinu zarobljenika, te u njega uperio automatsku pušku i s udaljenosti oko pola metra da je ispalio u njega hitac i to da mu se čini baš u glavu jer da su kasnije vidjeli da je tom ratnom zarobljeniku izbijeno oko. Prije nego li je Mišo Jakovljević ispalio metak da zarobljenik nije davao znakove života, a Mišo Jakovljević da je kazao kako nije htio opaliti metak, da je puška slučajno opalila, te da je nakon toga Jakovljević povraćao.

Svjedok Francois Badurina, tada također vojni policajac, kazao je (list 134 i 283 spisa) da je u jednom trenutku čuo nekakvu galamu i žamor i da je nakon toga čuo dva, tri pucnja, ali da nije mogao razabrati iz kojeg oružja je pucano. Tada da se podigao i da je vidio da su svi stajali u krugu, da je i dalje bila gužva i galama, te da je malo dalje vidio Babca i jednog zarobljenika koji je bio ispred njega. Babac da je bio okrenut njemu leđima, a zarobljenik u bočnoj poziciji, na udaljenosti od dvadesetak metara, kada je čuo da tom zarobljeniku viče „stoj“, tako da je ocijenio da je ovaj pokušao bježati. U takvoj poziciji da je čuo još dva, tri pucnja koja je ispalio ponovno Babac i tada da je zarobljenik pao. Mišu Jakovljevića da nije vidio, ali pretpostavlja da je bio u toj grupi jer da je s njima otišao, pa da se s njima i vratio.

Svjedok Tomislav Mrković, također vojni policajac, kazao je da je čuo priču da je Babac pucao u zarobljenika, ali da ne zna je li to čuo odmah ili kasnije. Nadalje, on i Mišo Jakovljević da su bili jedan pored drugoga kad su čuli pucnje i koliko je njemu poznato da Jakovljević nije pucao u tog zarobljenika.

Svjedok Miroslav Bačić (list 229 i 285 spisa) kazao je da nije vidio niti zna tko je pucao, da je bio zadnji u koloni i s njim da je bio Gojko Živković, a na raspravi je kazao kako misli da ni Živković nije mogao vidjeti kao ni on, međutim, da ne zna je li nakon prvih pucanja iz pištolja Živković krenuo i nešto vidio jer da su se njemu neki drugi javljali i da se on sam okretao. Stoga, da se možda Živković i prije odvojio od njega, da on to ne zna.

Svjedok Miro Petković (list 128 i 282 spisa), koji je imao posredna saznanja o događaju kazao je kako je Cigića pitao tko je to učinio, te da mu je ovaj rekao da je to učinio Babac, a da ga je dokrajčio Živković. Međutim, da je Živković i sam jedno vrijeme tvrdio da je ubio tog zarobljenika, ali da je Živković bio čudan i da se znao hvaliti. S druge strane da je Babac bio pouzdan i perfekcionista, neiskvaren, a kada ga je pitao što mu je bilo kada je ovo počinio da je Babac zastao, pogledao ga u oči i raširio ruke, bez odgovora sliježući ramenima.

Na koncu, tadašnji zapovjednik Vojne policije Šibenik Zvonimir Cigić, u svom iskazu (list 130 i 283 spisa), kazao je kako ga je zapovjednik desetine Babac izvijestio da je ubio jednog zarobljenika, Miroslava Subotića i da mu je dao objašnjenje zašto je to učinio jer da je zarobljenik pokušao bježati. Sve navedeno da mu je Babac podnio i u pisanom izvješću. Na tvrdnje da su bila određena upućivanja na to da bi to napravio Gojko Živković, svjedok Cigić je kazao da je to napravio Živković da bi on protiv njega vodio i neki postupak, ali da to nije točno. Mišo Jakovljević da nije spominjan, ali da mu je odobrio dopust kao i Mrkoviću jer su

njih dvojica bili najmlađi, da su cijeli dan gledali leševe i da je vjerojatno zbog toga došlo do problema kod njih.

Svjedok Robert Nimac (list 142 i 286 spisa), također vojni policajac, negirao je da ima saznanja o događaju, a isto tako negirao je da bi on napisao izjavu na listu 49 spisa, kojom bi teretio Antu Babca, navodeći da potpis na toj izjavi slični njegovom, ali da tu izjavu on nije potpisao.

Nakon ovakvih iskaza svjedoka vojnih policajaca, a analizirajući ih pojedinačno i u njihovoj ukupnosti, u odnosu na kontekst cijelog inkriminiranog događaja, sud je kao najznačajnije cijenio iskaze svjedoka Gojka Živkovića i svjedoka Francoisa Badurine, te Zvonimira Cigića kao zapovjednika VP Šibenik, a koji su ranije u svemu bitnom i citirani.

U odnosu na svjedočenje Miroslava Bačića, a glede preglednosti pozicije Gojka Živkovića, iskazivajući na raspravi (list 285 spisa), Miroslav Bačić ostavio je mogućnost da je Gojko Živković u jednom trenutku, nakon što se odvojio od njega, mogao vidjeti što se događa, a upravo svjedok Gojko Živković opisuje da se, nakon što je čuo prve pucnje, uspeo na jednu uzvisinu i da je onda vidio sve ono što se naknadno događalo, dakle, upravo ponašanje okrivljenika pod 1. Ante Babca i okrivljenika pod 2. Miše Jakovljevića. U tom smislu neprijeporno je i svjedočenje Francoisa Badurine u odnosu na ponašanje okrivljenika pod 1. Ante Babca, a u okviru svoje tadašnje funkcije zapovjednika VP Šibenik o tome je govorio i Zvonimir Cigić, posebice u odnosu na postupanje zapovjednika desetine Ante Babca i psihofizičkog stanja Miše Jakovljevića.

Iako okrivljenog pod 2. Mišu Jakovljevića direktno tereti samo svjedok Gojko Živković, iz ostalih izvedenih dokaza, posebice posrednog svjedočenja Marija Barišića o povraćanju Miše Jakovljevića nakon tog događaja, o čemu je posebno kazivao Gojko Živković, te iskaza zapovjednika Vojne policije Šibenik Zvonimira Cigića da se Mišo Jakovljević, kao i vojni policajac Mrković, loše osjećao nakon tog događaja, pa da je dobio i poštedu, ovaj sud smatra kako je na taj način u potpunosti zatvoren krug indicija u odnosu na okrivljenika pod 2. Mišu Jakovljevića, da je upravo on pucao iz automatske puške iz neposredne blizine u glavu ratnog zarobljenika Miroslava Subotića, koji je već tada ležao na tlu, prethodno pogođen mecima iz pištolja kojeg je koristio Ante Babac.

Dakle, nitko od svjedoka nije teretio neku drugu osobu iz te desetine vojnih policajaca, a u zatvoreni krug indicija naspram okrivljenika pod 2. Miše Jakovljeviću stoji i činjenica utvrđena kombiniranim sudskomedicinsko-balističkim vještačenjem, te zapisnikom o obdukciji Miroslava Subotića, na način da su sudski vještaci utvrdili da bi rana na zdjelici pokojnog Subotića mogla nastati od streljiva iz kratkog ili iz dugog vatrenog oružja, dok ozljeda na glavi pokojnog Subotića da je mogla nastati jedino od streljiva iz dugog naoružanja, odnosno da se isključuje kao sredstvo izvršenja kratko oružje. A svjedok Gojko Živković tvrdio je da je upravo okrivljenik pod 2. Mišo Jakovljević iz automatske puške ispalio metak u glavu ratnog zarobljenika Miroslava Subotića.

S obzirom da je ekshumacija, bilo prva ili druga, obavljena nakon nekoliko mjeseci, odnosno nakon deset godina od smrtnog događaja, kada je tijelo već imalo truležne promjene i bilo saponificirano, vještaci nisu mogli utvrditi ozljede mekog tkiva već samo ozljede koje su se ticale koštanih dijelova, dakle, konkretno na zdjelici i na glavi pokojnog Miroslava Subotića. Nadalje, vještaci nisu mogli utvrditi koja bi ozljeda nastupila prije i koja bi prije dovela do smrtne posljedice, međutim, u nalazu i mišljenju stoji kako je ozljeda na zdjelici

bila takva da je moralo doći i do ozljede crijeva, tako da je i ona označena kao teška i po život opasna, kao i ozljeda na glavi. Međutim, na osnovu obdukcije da proizlazi da je Miroslav Subotić umro zbog prostrijelne ozljede glave. Na raspravi (list 289 spisa), stalni sudski vještak dr. Dušan Zečević kazao je da se samo na osnovi ozljeda na lubanji ne može utvrditi zaživotnost te ozljede, a da je u zajedničkom nalazu i mišljenju s vještakom balistike naveo da bi uzrok smrti bila ozljeda glave jer da je nalaz obdukcije upućivao na to, s obzirom da nikakve druge ozljede nisu utvrđene osim navedene ozljede zdjelice, zbog koje ozljede oštećenik nije trebao izgubiti svijest, a da drugih ozljeda nisu utvrdili. Nadalje, da je postojala mogućnost da je bilo više ozljeda na trupu i da se tako ozljede unutarnji organi, a da ne mora doći do ozljede koštanog sustava, konkretno, rebara, kralježnice i ključne kosti.

Iz iskazivanja svjedoka neprijepornim proizlazi kako je okrivljeni Babac ispalio više hitaca iz pištolja, konkretno, u dva navrata po dva do tri metka prema sada pok. Subotiću, pa je teško utvrditi je li još koja ozljeda bila i na trupu pok. Subotića, s obzirom da su obdukcija i sudsko medicinsko vještačenje obavljani naknadno, a kada je već tijelo pokojnika imalo truležne promjene. Međutim, sud je poklonio vjeru iskazima svjedoka kako je uslijed pucnja iz pištolja kojeg je koristio Ante Babac, pokojni Subotić pao na tlo, a potom da mu je prišao okrivljenik pod 2. i ispalio metak iz automatske puške u glavu.

Postupanje okrivljenika pod 1. Ante Babca i pod 2. Miše Jakovljevića nije bilo zajednički i dogovorno u smislu takvog stupnja namjere, dakle, da je ona prethodno i zajednički stvorena. Međutim, u kontekstu događaja, njihovo konkretno postupanje prema ratnom zarobljeniku Miroslavu Subotiću bilo je povezano, a kako to proizlazi i iz činjeničnog opisa. Dakle, neovisno što je okrivljenik pod 1. Ante Babac prvi pucao višestruko iz pištolja na ratnog zarobljenika (prostrijelna ozljeda zdjelice), odnosno što je okrivljeni pod 2. Mišo Jakovljević netom poslije toga, a kada je ratni zarobljenik, zbog toga što je već bio pogođen, ležao na tlu, ispalio jedan hitac iz automatske puške (prostrijelna ozljeda glave), smrtna posljedica za ratnog zarobljenika Miroslava Subotića nastala je tako njihovim konkretnim povezanim djelovanjem, odnosno ispaljenjem, kako metaka iz pištolja, tako i iz automatske puške. Tim više odgovornost okrivljenika pod 1. Ante Babca je veća, pa i u kontekstu samog konkretnog događaja jer je on bio zapovjednik te desetine i nije smio dozvoliti onom pod 2. Miši Jakovljeviću da pristupa već prostrijeljenom tijelu ratnog zarobljenika. U tom smislu nije bilo od važnosti koja je od navedenih ozljeda konkretno bila smrtonosna jer je štetna posljedica nastupila njihovim povezanim ili nadovezanim djelovanjem, unutar nekoliko minuta.

Na taj način okrivljenici pod 1. i pod 2. povrijedili su odredbe Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima i to čl. 3. st. 1. toč. 1.a navedene Konvencije, kojom je propisano da se prema pripadnicima oružanih snaga koji su položili oružje treba postupati u svakoj prilici čovječno, a u tom cilju zabranjeno je nanositi povrede životu i tjelesnom integritetu, te naročito sve vrste ubojstva. Člankom 44. Dodatnog protokola uz navedenu Konvenciju regulirano je da je svaki borac u smislu čl. 43., koji je u vlasti protivničke strane, ratni zarobljenik.

Navodi iz iskaza tadašnjeg zapovjednika VP Zvonimira Cigića kako ga je okrivljenik pod 1. Ante Babac obavijestio što se dogodilo, da je ubio ratnog zarobljenika koji je pokušao bježati, odnosno navodi iz iskaza svjedoka Francoisa Badurine kako je ocijenio da je ratni zarobljenik pokušao pobjeći, nemaju potporu u utvrđenim činjenicama. Naime, nedvojbeno je da su ratni zarobljenici, a kako su to iskazivali svjedoci Nadoveza i Ćuk, imali na nogama tzv. vojničke plastične papuče-„šlape“(list 322 spisa), te da se cijeli događaj zbio nakon

iscrpljujućeg dana asanacije terena na Miljevcima i u krugu pristaništa na rijeci Krki u Nos Kaliku. Osim toga, ratnih zarobljenika bilo je dvanaest, a čuvala ih je desetina vojnih policajaca s naoružanjem, pa je neobjektivno tvrditi da je ratni zarobljenik Miroslav Subotić, pod tim uvjetima i okolnostima, pokušao bijeg. Uostalom, ukoliko se pretpostavljalo da ratni zarobljenik želi pobjeći i to je regulirano odredbom čl. 42. citirane Konvencije, a kojom odredbom je propisano da će uporaba oružja protiv ratnih zarobljenika, posebno onih koji bježe ili pokušaju pobjeći, predstavljati samo krajnje sredstvo kojem će uvijek prethoditi pozivi prilagođeni prilikama. Dakle, u svakom slučaju konkretno postupanje, sukladno čl. 42. Konvencije, je pravno rečeno *questio facti* jer je očito kako mora uslijediti poziv i da postupanje vojnih policajaca mora biti takvo da je prilagođeno konkretnim prilikama. Međutim, kako je to ranije opisano, konkretne prilike nisu bile takve da je bilo nužno višestruko pucanje prema ratnom zarobljeniku i njegovo ubijanje.

Stoga, nakon svih izvedenih dokaza, cijeneći ih pojedinačno i u njihovoj ukupnosti, te na taj način u potpunosti utvrđenog činjeničnog stanja, sud smatra nedvojbeno utvrđenim kako su okrivljenici pod 1. Ante Babac i pod 2. Mišo Jakovljević, kršeći pravila međunarodnog prava ubili ratnog zarobljenika Miroslava Subotića i na taj način počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZ RH, sve kako je to činjenično i pravno opisano u izreci ove presude.

Glede subjektivnog odnosa okrivljenika pod 1. i pod 2. prema počinjenom kaznenom djelu treba kazati da su isti postupali s izravnom namjerom, dakle, bili su svjesni svojih konkretnih pojedinačnih radnji i postupaka i htjeli su nastupanje štetne posljedice, smrt ratnog zarobljenika Miroslava Subotića.

Što se tiče ubrojivosti okrivljenika pod 1. i pod 2. u vrijeme počinjenja kaznenog djela, sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka sudske psihijatrije, prof. dr. Gorana Dodiga (list 379 do 385 i 387 do 389, te list 400 i 401 spisa), koji je utvrdio da su jedan i drugi okrivljenik kazneno djelo počinili u stanju smanjene ubrojivosti. Naime, stalni sudski vještak je kazao da ovako stresna stanja djeluju na način da smanjuju mogućnost kontrole vlastitih postupaka, odnosno mogućnost vladanja svojom voljom i u tom smislu da je kod okrivljenika pod 1. Ante Babca postojala ozbiljna duševna poremećenost izazvana cjelodnevnom afektivnom opterećenošću i da je upravo to za posljedicu imalo smanjenu ubrojivost. U odnosu na okrivljenika pod 2. Mišu Jakovljevića, stalni sudski vještak također je utvrdio da je on bio u stanju akutnog stresa i da je to stanje okrivljenika pod 2. činilo smanjeno ubrojivim, na način da su njegove mogućnosti upravljanja svojim postupcima i kontrolom svojih postupaka bile smanjene.

Na raspravi (list 401), stalni sudski vještak prof. dr. Goran Dodig dodatno je opisao stanje oboje okrivljenika u vrijeme počinjenja kaznenog djela, te je objasnio i potvrdio, u odnosu na klasifikaciju ubrojivosti koja je povezana sa akutnim stresom, da bez obzira što se akutni stres smatra ozbiljnim stanjem, da ubrojivost, ukoliko nije stres zakompliciran alkoholom i drogom, spada u kategoriju smanjene ubrojivosti.

Nakon ovako utvrđenje krivnje i protupravnog ponašanja okrivljenika pod 1. i pod 2. trebalo je odlučiti o kaznenoj sankciji.

Glede otegotnih okolnosti na strani okrivljenika pod 1. Ante Babca trebalo je cijeliti činjenicu što je on bio zapovjednik desetine vojnih policajaca, pa i stariji od okrivljenika pod

2. Miše Jakovljevića, te je morao postupati i u tom smislu ograničavajuće i s više odgovornosti.

U smislu olakotnih okolnosti na strani okrivljenika pod 1. Ante Babca trebalo je cijeliti činjenicu njegove smanjene ubrojivosti i dosadašnje neosuđivanosti, zatim činjenicu da je u postrojbama Hrvatske vojske proveo cijeli Domovinski rat (o čemu svjedoči njegov ratni put), a isto tako i karakteristike koje su naveli svjedoci Miro Petković i Zvonimir Cigić da se radilo o pouzdanom i primjerenom vojniku, čak na određeni način perfekcionista.

Otegotnih okolnosti na strani okrivljenika pod 2. Miše Jakovljevića, sud nije pronašao.

U smislu olakotnih okolnosti na strani okrivljenika pod 2. Miše Jakovljevića trebalo je cijeliti njegovu smanjenu ubrojivost i dosadašnju neosuđivanost, zatim činjenicu da je i on cijeli Domovinski rat proveo u postrojbama Hrvatske vojske, te činjenicu da je u vrijeme počinjenja kaznenog djela bio mlađi punoljetnik, s još nenavršenom 21. godinom života.

U odnosu na okrivljenike pod 1. Antu Babca i pod 2. Mišu Jakovljevića, također je trebalo imati u vidu da su od inkriminiranog događaja prošle 22 godine, pa bez obzira što ratni zločin ne zastarijeva, trebalo je uzeti u obzir činjenicu da su se u međuvremenu izgradili kao ljudi, stvorili svoje obitelji i da je ratno vrijeme odavno prošlo. Dakle, istraga je pokrenuta tijekom 2002. g., a optužnica je podignuta u lipnju 2011. g., te su se okrivljenici uredno odazivali svim pozivima suda i nisu opstruirali ovaj kazneni postupak, pa da bi se ovaj vremenski odmak mogao vezati uz njihovo neodgovorno ponašanje.

Imajući u vidu brojne olakotne okolnosti, posebice smanjenu ubrojivost okrivljenika pod 1. i pod 2., sud je okrivljenike, temeljem čl. 122. OKZ RH u svezi sa čl. 38. i 39. st. 1. toč. 1. OKZ RH, dakle, primjenom odredbi o ublažavanju, osudio na kazne zatvora i to onog pod 1. Antu Babca na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i 8 (osam) mjeseci, a onog pod 2. Mišu Jakovljevića na kaznu zatvora od 3 (tri) godine.

Tretirajući sve prethodno iznesene okolnosti, težinu počinjenog kaznenog djela i propisanu kaznu, kao i postojanje osobito olakotnih okolnosti na strani okrivljenika pod 1. i pod 2., pri tom imajući u vidu posebice njihovu smanjenu ubrojivost, pa i vremenski odmak, sud smatra da su ovako izrečene kazne zatvora u potpunosti primjerene počinjenom kaznenom djelu i osobama okrivljenika, te svim okolnostima koje se uz njih vežu.

Sud smatra da će se izrečenim kaznama ostvariti svrha izricanja iz čl. 31. OKZ RH, kako u smislu specijalne prevencije, tako i generalne prevencije, dakle, da ubuduće okrivljenici neće činiti neka druga kaznena djela, a isto tako da će to imati utjecaja i na sve druge da ne ulaze u zonu ovakvog protupravnog ponašanja.

Temeljem čl. 45. OKZRH, sud je okrivljenom pod 1. Anti Babcu i pod 2. Miši Jakovljeviću u izrečene kazne zatvora uračunao i vrijeme provedeno u pritvoru, i to obojici od 20. ožujka 2002. g. do 09. travnja 2002. g.

S obzirom da su okrivljenici pod 1. i pod 2. proglašeni krivima, temeljem čl. 148. st. 1. i 3. u svezi sa čl. 145. st. 2. toč. 1. i 6. ZKP/08, odlučeno je kako su isti dužni naknaditi troškove ovog kaznenog postupka i to na ime nagrade i troška stalnih sudskih vještaka iznos od 18.564,03 kune (list 155 i 156, 167 i 169, 168 i 170, 308 i 309, 376 i 390, 377 i 390 spisa), na ime nagrade i troška stalnih sudskih tumača iznos od 2.534,38 kuna (list 198, 210,

221,226,339 i 343 spisa), kao i putne troškove svjedoka u iznosu od 1.870,00 kuna (sukladno rješenjima koja se nalaze u privitku prvih korica spisa). Stoga, kako sveukupni troškovi vještaka, tumača i svjedoka iznose 22.968,41 kunu, navedene troškove će okrivljenici pod 1. i pod 2. naknaditi tako da će svaki od njih platiti polovicu navedenog iznosa, dakle, iznos od po 11.484,20 kuna svaki, a povrh toga obvezni su platiti i paušalni iznos od po 2.000,00 kuna svaki, sve sukladno težini i trajanju ovog kaznenog postupka.

U Splitu, 18. rujna 2014. g.

ZAPISNIČAR:

Lada Roje

PREDSJEDNIK VIJEĆA:

Bruno Klein

UPUTA O PRAVNOM LJEKU: Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od primitka pisanog opravka iste. Žalba se podnosi u četiri primjerka ovome sudu, a o istoj odlučuje Vrhovni sud RH.

DNA:

1. okrivljenik pod 1. Ante Babac
2. okrivljenik pod 2. Mišo Jakovljević
3. branitelj okr. pod 1., Frano Baica, odvjetnik u Šibeniku
4. branitelj okr. pod 2., Mladen Klarić, odvjetnik u Šibeniku
5. ŽDO Split na br. K-DO- 109/11 (K-DO- 16/02)
6. punomoćnik oštećenika, Petar Bačić, odvjetnik u Splitu
7. u spis

Za točnost opravka- ovlaštenu djelatnik

